

Dopady technoparty a zákonů, které je regulují

*Shrnutí sociologické studie publikované v mezinárodním sociologickém časopise **Déviance & Société**, 2/2005 - napsal Lionel POURTAU, profesor na pařížské universitě La Sorbonne, vědecký pracovník v CEAQ.*

Techno scéna ve Velké Británii a ve Francii byla ve svých začátcích silně poznamenána špatnou pověstí související s užíváním extáze. Úřady zavíraly kluby a zakazovaly oficiálně pořádané koncerty techno hudby, což nakonec vedlo ke vzniku nové formy koncertů techna zvané free-party. Netrvalo však dlouho a zákazy se rozšířily i na tento typ hudební produkce. Milovníci techna se organizovali v kolektivy umělců a techniků – tzv. soundsystémy. Začali pořádat free-party, ilegální technoparty se vstupem zdarma. V kontextu free-party pak vznikala nová svobodomyšlná ideologie, z jejíž hodnot vychází tato subkultura rozšířená mezi mladými lidmi. Následný vývoj techno scény se v druhé polovině devadesátých let odrazil i v přístupu zákonodárců. Zákonodárci nejprve zaváděli represivní zákony, ale vzhledem k jejich částečné neúčinnosti se rozhodli, že s technaři ze soundsystémů začnou raději vyjednávat. Nakonec se podařilo vypracovat konsensus, který umožňuje konání takových akcí za podmínek, při nichž nedochází k podstatnějšímu porušování veřejného pořádku.

Prvního teknivalu, oficiálně konaného za těchto nových podmínek v květnu 2003 v Marigny dans la Marne, se zúčastnilo 45000 návštěvníků. Spolupráce mezi technaři a státními úředníky byla pro mnohé jakýmsi kulturním šokem. Jean Daubigny, tehdejší prefekt departmentu la Marne o tom vypráví:

« Nejprve jsem se obával, že nebudeme mít dostatek kontaktů s technaři. Jejich postoje se mi zdály velmi podivné a byl jsem z nich naprosto perplex, protože tvrdili, že jsou jen jedinci, kteří nepatří k žádné organizaci, a tudíž nenesou žádnou odpovědnost. Byli jsme z toho značně vyvedení z míry – žádní organizátoři ani organizace. Byl to pro nás úplný střet civilizací. Později jsem byl velmi překvapen, když jsem zjistil, že mám co do činění se skupinou lidí, kteří jsou velmi schopní a na dobré intelektuální úrovni. Z právního i z administrativního hlediska tato skupina neexistovala. V praxi se však její členové projeví jako velmi efektivní organizátoři a zároveň dobří pedagogové. Nakonec jsme je považovali za vyhovující partnery. Tito "ne-organizátoři" odvedli velký kus práce. Je možno namítnout, že to byla sice zajímavá, ale nepříliš průkazná zkušenost. Co by se stalo, kdyby došlo k nějakému závažnému problému a situace se vymkla z rukou? Jenže podobně bychom se mohli ptát i v případě, kdy organizátoři z právního hlediska splňují všechny náležitosti. Podívejte se například na to, co se stalo na stadiónu ve Furiani ».

Zapojení ministerstva vnitra do vyjednávání změnilo mnoho věcí. V první řadě zeslábla stigmatizace technoparty jako společensky nepřijatelné akce. Autorita tehdejšího ministra vnitra, charismatického Nicolase Sarkozyho, silně zapůsobila na veřejnost, která kladně přijala jeho naléhání, aby se technoparty a priori nekriminalizovaly, protože mladí lidé mají právo se bavit a pořádat si free-party, pokud přitom budou zachovávat určitá pravidla. Poměr sil, které byly do té doby rozložené ve smyslu stát + místní samospráva versus technaři, se změnil na stát + technaři versus místní samospráva. Státní správa dokázala nalézt originální řešení, která nezapadala do běžných společenských modelů.

Organizátorům technoparty se podařilo zachovat si ty nejdůležitější hodnoty free-party, jako jsou třeba dobrovolný princip účasti na organizaci, vstup zdarma nebo hudební produkce bez časového omezení. Vzdali se některých prvků své svobodomyšlné ideologie a přistoupili nejen na to, že se budou identifikovat jako organizátoři vůči státní správě, ale i na nutnost žádat předem o povolení k pořádání svých akcí. Nicméně některým technařům se tento přístup moc nelíbil, protože free-party pro ně tím ztratila určité své kouzlo. Výsledek je tedy otázkou určitého kompromisu na obou stranách.

Jak z výše uvedeného vyplývá, technoparty je možno organizovat i bez porušování zákonů. Ostatně tento aspekt techno subkultury jí byl vnucen prohibicí uplatňovanou státem a je také otázkou, zdali se každé porušení zákona má považovat za ilegální. Důležité na tomto procesu je to, že proběhl v rámci demokratického vývoje. Společnost dokáže přijímat nové věci, nové modely chování, pokud se jejich nositelé vzdají určitých praktik, které jsou v ostrém rozporu s jejími základními principy. Obě strany se musely vzdát iluzí o své všemohoucnosti a smířit se s realitou, přijmout jinakost toho druhého, respektovat rozdílnost zájmů na obou stranách.